

Sagsnr.
2023 - 863

Doknr.
678539

Dato
07-03-2023

Transskription af social- og boligministerens besvarelse af ULØ alm. del samrådsspørgsmål A, B og D afgivet den 1. marts 2023 i Udvalget for Landdistrikter og Øer

Social- og boligministeren sagde følgende:

"Tak for det. Og tak også for spørgsmålet som er stillet til mig, og som jeg vil besvare samlet.

Indledningsvis skal jeg selvfølgelig også gøre opmærksom på, at jeg som minister ikke går ind i konkrete sager, og alligevel skal min indgang til talen være, at der kan være flere grunde til, at mennesker vælger at bosætte sig på en campingplads. For nogle kan det være den eneste mulighed i en virkelig presset livssituation. For andre er det et mere aktivt tilvalg at bo på en anden måde, end det som de fleste gør.

Vi får også beretninger både om ægtepar med fast arbejde og med gevinst fra boligsalg og ivrig rejseaktivitet i øvrigt i den ene ende af skalaen, hvis man må sige det på den måde. Men jo også om socialt udsatte mennesker, nogen med misbrug og andre med sygdom eller andre ting, som oplever at campingpladsen er deres eneste mulighed lige nu. Og det lyder i øvrigt også på mig som om, at der er opstået et ret fantastisk fællesskab af at bo på den måde. Jeg har selv boet kollektiv i mange år, så jeg forstår udmærket, at der kan opstå en meget stærk fællesskabsfølelse af, at man bor flere mennesker sammen med hinanden. I en lidt anderledes boform, end det de fleste bor i.

Men uanset hvad der gør sig gældende for den enkelte, altså om man tilhører den ene eller den anden gruppe, af dem jeg har nævnt her, så er en campingplads ikke løsningen på boligproblemer og boligmangel i øvrigt for socialt udsatte mennesker i Danmark. Jeg mener ikke, at vi skal have trailerparks i Danmark. Det er for mig et skrækeksempel på, hvad der sker, når man slår bunden ud af et boligmarked, som vi ser at der er andre steder i verden.

Vi har igennem mange årtier i Danmark insisteret på, at alle skal have mulighed for at have en god og en tryk og en sund bolig. Og derfor har vi indrettet os på den måde, at vi har en almen boligsektor, og vi har i øvrigt kommunal anvisning, som kirkeministeren også var inde på. For mig er trailerparks det modsatte, og for mig er den type udvikling det modsatte. Det betyder ikke, at jeg ikke har stor kærlighed til, at vi skal opbygge andre måder at kunne bo sammen på.

Men ideen om, at trailerparks skulle være løsningen på boligsociale problemer, det mener jeg simpelthen ikke, at vi kan være bekendt. Der skal vores velfærdssamfund kunne levere noget bedre. Så jeg har altså stor forståelse for, at man har lyst til at leve på mindre konform måde, end gennemsnittet af befolkningen ville vælge anderledes boligformer.

Nogle vil gerne bo i tiny houses, der er nogen, der gerne vil bo i kollektiver, der er nogen, der gerne vil bo i husbåde. Det er ikke alle, der har lyst til at bo i et parcelhus i et parcelhuskvarter. Og det synes jeg, man skal have lov til at

bestemme selv, og jeg synes, man skal have flere muligheder, end vi har i dag i forhold til at kunne bo på forskellige måder.

Men det skal ikke være sådan, at det kan bruges som løftestang til at slå bunden ud på vores boligmarked. Og det vil jeg sige, at det er det dilemma, vi står med i hele diskussionen om helårsbeboelse på campingpladser. Og det vil sige, at jeg vil gerne se på udviklingen i boligformer, om man kan være med til at løsne på nogle regler.

Vi har allerede en enhed i Social- og Boligstyrelsen, som arbejder med at udbrede vidne om nye former for både bygge- og bofællesskaber. Og hvor man kan få etableret den strukturelle ramme omkring de fællesskaber, som opstår, når man bor sammen med hinanden på andre måder.

Men det betyder altså ikke, at vi som et af de stærkeste velfærdssamfund i verden, skal slække på kravene til, at alle boliger skal være gode og sunde. Og det er helt centralt for mig, og derfor er det ikke en god løsning for et velfærdssamfund, at man indfører trailerparks som en variant af, hvordan vi griber til at løse boligsociale problemer.

Vi har både gode alternativer til campingpladser og til hjemløshed i øvrigt. Og særligt de almene boliger er med lav husleje og lige adgang målerette mennesker, der ikke kan klare sig på det private boligmarked. Og der er jo hele den variation i de historier, vi hører.

Det er som udgangspunkt den enkeltes ansvar at finde et sted at bo, enten via venteliste til en almen bolig eller på det private boligmarked. Men der er jo situationer, og det er derfor det er vigtigt for mig at understrege, at vi både har dem, der kan selv i de historier, der er omtalt, og så har vi nogen, hvor der nok også er brug for lidt mere hjælp.

Der har vi jo meget forskellige situationer, både økonomisk og socialt. Så selvom det som udgangspunkt er den enkeltes ansvar, så er der jo situationer, hvor man har brug for hjælp og hvor kommunen må træde til, og kommunalbestyrelsen har ret til at få stillet indtil hver fjerde ledige almen familiebolig til rådighed. Af de almene boligorganisationer. Det kan også aftales, at man har en højere andel end en fjerdedel med de almene boligorganisationer.

Og boligerne skal bruges til at løse påtrængende boligsociale opgaver i kommunen. Det er jo sådan set det, der er hele meningen med det. Det vil sige, at kommunerne kan anvise almen boliger til borgere, som har et socialt problem, og hvor bolig er en del af løsningen. Den kommunale boliganvisning skal altid ske på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den boligsøgendes behov. Og det betyder i udgangspunktet, at den person, som har det mest påtrængende behov, skal tilbydes en passende bolig først, og det er måske lidt svar på den del omkring ventelister.

Fordi javel, der er ventelister, og de ventelister kan være lange. Men hvis man har påtrængende boligsocialt problem, og kommunen vurderer det, så er der altså mulighed for at anvise en bolig, hvor man ikke skal stå 30 år på venteliste for at få den. Men det betyder så omvendt også, at hver borger har ikke ret til at få tilbudt en bolig af sin egen eller en anden kommune. Det kommer an på ens situation.

Lad os for eksempel sige, at man var multimilliardær, så ville man nok få lidt svært ved at komme afsted med at sige, at man havde et akut boligproblem, man ikke selv var i stand til at løse. Så på den måde giver det også mening, at man går ind og vurderer på den enkeltes mulighed for at finde en bolig selv.

Kommunen kan så sætte vejledende kriterier for, i hvilke situationer man kan forvente hjælp. For eksempel, at man skal være borger i kommunen, og at boligproblemet er uforudset, og vedkommende ikke selv kan finde en bolig. Men kriterierne må ikke være så faste, at man ikke konkret kan gå ind og foretage en vurdering af borgeren, og et afslag vil ikke kunne stå i vejen for en ny vurdering, hvis der er sådan, at ens livssituation for eksempel ændrer sig. Og den konkrete individuelle vurdering af, om en borger har et påtrængende boligsocialt behov, er derfor uomgængelig i loven.

Kommunal anvisning af almene boliger til socialudsatte borger er, efter min mening, en vigtig hjørnesteen i vores velfærdssamfund, og der er det selvfølgelig vigtigt, at kommunerne løfter deres ansvar og anviser en bolig, når det er nødvendigt. Det betyder selvfølgelig også, at kommunerne, der er involveret i situationer af den her karakter, der vil man selvfølgelig også kunne påtage sig det ansvar og gøre brug af de muligheder, som lovgivningen giver mulighed for, hvis mennesker er i nød. Og hvis der er børn inde i billedet, så har kommunerne en særlig forpligtelse til at hjælpe og dermed også sikre gode opvækstvilkår, og det gælder for alle børn, der har ophold i kommunen.

Og for de mennesker, som kan have svært ved at fastholde en bolig på grund af dårlig økonomi, der gælder det om at bruge de muligheder, lovgivningen har for at holde hånden under den enkelte i form af blandt andet boligstøtte og enkeltydelser. Det er også muligt at hjælpe økonomisk udsatte borgere med et lån til et beboerindskud, hvis de skal flytte ind i en ny bolig, ligesom at man kan yde det, der hedder flyttehjælp.

Boligstøtten dækker en del af den løbende husleje og er størst for husstand med lave indkomster. Både huslejestøtte og enkeltydelser indgår i lovgivningen, som hører til hos beskæftigelsesministeren, men det er lovgivning, som bør bruges, når det er nødvendigt.

Og endelig har kommunen mulighed for at tilbyde hjælp via husvildebestemmelsen, det vil sige at finde og lægge ud for udgifter til midlertidig overnatning i en akut nødsituation.

Men de kommunale forpligtelser fritager ikke nogen fra at tage et ansvar for sit eget liv, hvis det er sådan, at man kan det. I et velfærdssamfund er det selvfølgelig sådan, at vi også har pligt til, hvis vi kan, at gøre det, vi kan. Og det gælder også at gøre en indsats for at finde et sted at bo, fx ved at skrive sig op til en almen bolig.

At vi fastholder, at alle skal gøre, hvad de kan, giver kommunerne bedre mulighed for også at tage hånd om de mennesker, der har behov for hjælp. Det giver næsten også sig selv, at hvis alle dem, der kan, selv gør det, så er der også bedre mulighed for at tage fat om de situationer, hvor det ikke er tilfældet.

Skiftende regeringer har i de senere år understøttet etablering af små, billige almene boliger, både med direkte tilskud og med bedre incitament for kommunerne til at støtte små boliger.

Desværre er der nogle steder, særligt omkring Københavnsområdet, hvor der er mangel på billige almene boliger. Men der bliver gjort ret meget for at ændre på det. Som en del af aftalen om Fonden for Blandede Boliger, som blev indgået i slutningen af 2021, er der afsat midler til konkrete projekter med nye almene boliger i de store byer. Og for at sikre kommunerne adgang til meget billige almenboliger til kommunalanvisning blev der også i samme aftale afsat godt 1 mia. kr. til nye, billige almen familieboliger og et huslejetilskud til de eksisterende almene boliger.

For der kan jo være nogen, der står lige nu og her, der kan man jo ikke vente på en byggeri, der er færdig om 10 år. Og kommunerne har som sagt

anvisningsret til de meget billige boliger, hvor huslejen er nede på 3.500 kr. om måneden, og huslejetilskuddet skal bruges i år, mens der kan søges om tilskud til nye boliger frem til 2027. Men med de nuværende inflationstal er prognosen, at vi får i alt cirka 3.000 meget billige boliger.

Meningen er, at kommunerne skal bruge de billige boliger til mennesker, som er ramt af hjemløshed og andre socialt udsatte boliger. Og de nye meget billige boliger supplerer de cirka 6.000 eksisterende meget billige boliger, som er der i forvejen, som gennemsnitligt bliver ledige hvert år og som kommunerne allerede kan anvise til en andel af. I dag anviser kommunerne cirka 11% af boligerne med en husleje på under 3.500 kr. om måneden. Og det kan være en fordel for kommunerne at indgå aftaler med de almene boligorganisationer om at få tilbudt flere af de små, helt billige boliger til boligsocial anvisning.

Der er aktuelt mange danskere, som har svært ved at få privatøkonomien til at hænge sammen på grund af den høje inflation. Det er der slet ikke nogen tvivl om, og også mange flere end dem, som fra tid til anden kan have behov for en akut økonomisk håndsrækning fra kommunen.

Og derfor indgik næsten hele Folketinget i efteråret 2022 en aftale om vinterhjælp, som bl.a. indfrøs husholdningers energieudgifter og sænkede elafgiften. Og den 10. februar 2023 indgik vi i regeringen sammen med SF og Danmarksdemokraterne radikale, DF, Alternativet og Ny Borgerlige, en aftale om inflationshjælp til udsatte danskere på samlet ca. 2,4 mia. kr.

Det er afgørende for regeringen at forhindre, at den høje inflation og akutte nød for langvarige konsekvenser, fordi at en gruppe danskeres økonomi bliver slået så meget ud af kurset, at de risikerer f.eks. at miste deres bolig.

Derfor er jeg glad for, at vi har afsat penge, bl.a. til at hjælpe netop de mennesker, som rammes ekstra hårdt af de høje priser, og som lige nu har svært ved at betale huslejen, og i øvrigt energiregning og alle mulige andre ting. Blandt andet med et supplement til ældrecheck og en økonomisk håndsrækning til de mest udsatte børnefamilier, og så altså nedsættelse af huslejen i økonomiske udsatte almene boligafdelinger.

Det tror jeg var det, jeg havde indledningsvis som svar. Det blev lidt langt, men der var også en del spørgsmål at svare på, så tak for ordet.”